

bəyovu Şərqiñ dahi bəstəkarı, xalqına dünya səhrəti götürən sənətkar", Yusif Məmmədəliyevi-alımlar diyan Ordubadın dünya səhrəti dahisi, Lütfi Zadənin-qeyri-solis məntiqi atası, azərbaycanlı dahi, Vəsim Məmmədəliyevi müdürülik, dəhilik və insanlıq zirvəsi -na görə düzgün və sevdiyim şəxsiyyət" adlanmışdır.

Müəllif "Nəticə əvəzi"nda: Kitaba dahiłər, faktlar və müdürüklərin zəngin yaşamı dünyasının qonağı olmaq, bu zənginlikdən fayda almaq və qədər gözəlmiş! Monim qənaatim bəldədir", kimi ümumiləşdirici nəticə vermişdir.

Kitabın üstünlüyü bir də ondadır ki, müəllif haqqında danışığı şəxsiyyətlər barada oxucuda lazımi təsəssürat formalasdır. Onların ömürlərinin hədar getməsini dərk edirən. Doğrudan da, "Mənalı yaşılmış hər bir ömrə uzun ömürdür" (Leonardo da Vinci).

"Dahilərin, müdürüklərin və fateh-lərin həyat dörsəri" kitabına yığcam və məzmunlu mütqəddimə yazan prof. Cahangir Məmmədinlinin sözləri ilə deşək, bu kitab həqiqətən, insanı kamilləşməyə, müdürükləşməyə səsləyir. Onu oxuyub başa çatdıranda hər kəs özündə bir mənəvi zənginlik hiss edir.

Istifadə edilmiş adəbiyyat

1. Abbasov V. Dahilərin, müdürüklərin və fatehlorın həyat dörsərləri. Bakı: Təhsil, 2010, 576 s.
2. Abbasov V. Liderlik fəlsəfəsi. Bakı: Təhsil, 2004, 204 s.
3. Mirzəcanzadə A. İxtisasə giriş. Bakı: BDU, 1990, 368 s.

Summary Choosing the way of being perfect and wise

The correspondence member of National Academy of Science, the Doctor of Chemistry, Professor Vagif Abbasov's book is dedicated to the life and activity of nineteen people known as genius, conqueror and wise in the world. The people, who read this book devoted to the great people-Profit Muhammad, Attila, Ibn Sina, Osman Gazi, Conqueror Muhammed, Emir Teymur, Isaac Newton, Ataturk, Heydar Aliev, Theodore Roosevelt and so on realize that it is necessary not only to learn the history but also to draw the moral.

Резюме

Выбор зрелости и мудрости

В книге члена-корреспондента НАНА; доктора химических наук, профессора Вагифа Аббасова говорится о жизни и деятельности девятнадцати личностей, которых цивилизация знает, как мудрых покорителей и гениев из книги, которая посвящена жизни таких великих людей, как пророк Мухаммед, Аттила, Авиценна, Осман Гази, Насирaddin Tusi, Fatah Məhəmmət, Amir Teymur, Isaac Niyoton, Atatöörk, Geydar Aliev, Teodor Ruzveltidir. Читатели делают вывод, что наряду с изучением истории надо брать еще и пример у нее.

İngiltərədə təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası

Həbib Zərbaliyev

Təhsil Nazirliyi Akkreditasiya şöbəsinin müdürü,
filologiya elmləri doktoru, professor

Təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası təcrübəsinə öyrənmək məqsədilə Təhsil Nazirliyinin bir qrup əməkdaşlığı İngiltərədə sahərdə olmuşdur.

Avropanın ən böyük ölkələrindən biri olan İngiltərədə geniş məktəb şəbəkəsi fəaliyyət göstərir. Birleşmiş Krallığın 17 000 ibtidai məktəbinde 4 milyon, 3 200 orta məktəbdə 3,3 milyon, 1000 xüsusi məktəbdə 86 000 və 2 400 özəl məktəbdə 580 000 şagird təhsil alır.⁴

İngiltərədə təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası ilə təhsildə standartlarının idarə edilməsi təşkilati (Ofsted) məşğul olur ki, ölkədə təhsil alanların bilik və bacarıqlarının standartlarını müəyyən edən bir təşkilat kimi təminir. Bu təşkilat uşaqların və gənclərin yüksək səviyyədə himaya olunması üçün çalışır, istənilən yaş qrupunun nümayəndələri üçün fasiləsiz təhsili inkişaf etdirir. Onun əsas məqsədi təhsil müəssisəsi barədə ədalətli qərar qəbul etmək və ictimaiyyəti həqiqətə uyğun məlumatlandırmaqdır. Ofstedin xidmətlərindən faydalanan bütün müəssisələr, eləcə də digər istifadəçilər və təchizatçılar öz fikirlərini onuna sərhəd şəkildə paylaşa və hər hansı məsələyə dair ona öz təkliflərini vərə bilərlər.

Ofsted öz hesabatları və gördüyü bütün işlərin nəticələri barədə dövlət orqanlarına deyil, bilavasitə Parlamentə məlumat verir. Bu təşkilatda yeni hazırlanmış təhsil və məşəttlişlik barədə aktlardan görünür ki, onun fəaliyyətində aşağıdakılardan mütləq öz əksini tapşırır: xidmət sahələrinin təkmilləşdirilməsinin təşkili, xidmətlərin onların istifadəçilərinin maraqlarına uyğun tərtib, bütün növ xidmətlərin səmərəliliyinin, keyfiyyətinin və ödənişlərin müsbətliyətini təmin etməsi.

Təftişlər çərçivəsində Ofsted öz nəticələrini naşr etdirməklə yanaşı, onları öz elektron sahifəsində də yerləşdirir. Təftişlərin nəticələri, hesabatlar, statistik göstəricilər və müvafiq tövsiyələr bu sənədlərdə öz əksini təmir edir.

Ofsted qeyri-hökumət təşkilatıdır və heç kimə üstünlük vermadən şəffaf və ədalətli hesabatlar hazırlayaraq materialları Təhsil Departamenti, Parlament Komissiyasına və ictimaiyyətə

⁴ "Azərbaycan məktəbi" № 2

taqdim edir. Təşkilatın işçi heyəti 2000 nəfərdən artıqdır. Onların 355 nəfəri ali mütətəssilər, 785 nəfəri isə digər mütətəssilərdir. Ali mütətəssilər Ofstedin ümumi mütətəssis sisteminin müsəyyən qismını təşkil edir və işə bir-başa bu təşkilatın özü tərafından qəbul edilirlər, təhsil, sosial rifah, uşaqlara qayğı və yaşlıların təhsili məsələsində əsaslı təcrübəyə malikdirlər, onlar Ofstedin bütün yoxlamalarında iştirak edirlər, bu təşkilat daxilində müxtəlif xarakterlər işlər (mənecərlilik, keyfiyyət təminatçılığı, müxtəxəsisi məsləhətçiliyi, təhsilin müxtəlif sahələri üzrə məsləhətçilik) həyata keçirirlər, o cümlədən Təftiş Xidməti təchizatçılarının işinə nozarət edilir. Əlavə mütətəssilər işə Təftiş Xidməti təchizatçıları tərafından qəbul edilirlər, yarım ştat, bir ştat və ya ştatdan kənar çalışma bilərlər. Onlar təftişləri həyata keçirirlər və istanislən təftiş qruplarına üzv ola bilərlər, həm də ali və orta məktəblərdə, müslimlərin ilkin hazırlığı sahəsində təcrübəyə malik olurlar, kurikulum haqqında müasir biliklər, on son yeniliklər və qanunvericilik sahəsində yeniliklər bələd olmalıdır.

Ofstedin işinə 2000 nəfərdən artıq əlavə mütətəssis də cəlb olunur. 2009-2010-cu illərdə 32000 təftiş aparılmışdır. Təşkilatın illik büdcəsi təxminən 214 milyon funt sterlinq təşkil edir.

Ofsted aşağıdakı xidmətləri təftiş edir və ya tənzimləyir: ailə tipli məktəblər, mərkəzlər və uşaq evləri, dövlət məktəbləri, bəzi özəl məktəblər, uşaqlar və ailələr üçün Məsləhat Mərkəzi, uşaq və gəncələr göstərilmən xidmətlər, övladlıqla qəbul və himayədarlıqla məşğül olan təşkilatlar, əlavə təhsil, ilkin müəllim hazırlığı, dövlətin

maliyyələşdirdiyi yaşılılar üçün təlimat və həbsxanalarda təlim.

Təftişin məqsədi. Məktəblərin təftişini onların faaliyyətinin səmərəliliyi-nin və məqsədyönlü işinin xarici qiymətləndirilməsi deməkdir. Ofstedin təftiş 3 əsas funksiya yerinə yetirir: valideynləri / himayədarları məarifləndirir, dövlət katiblərini (Parlament) məktəblərin işi barədə məlumatlaşdırır, minimum standartların gözəlməsini təmin edir, maliyyənin səmərəlili istifadəsinə əminlik yaradır; özəl məktəblərin və bütün vətənləkda təhsil sahəsinin inkişafına dəstək verir.

Təftişin nəticələri. Mütətəssilər məktəblərin başlıca xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq dörd pilli qiymətləndirmə tətbiq edirlər: 1-ci dərəcə - əla, 2-ci dərəcə - yaxşı, 3-cü dərəcə - qonaqpərvər, 4-cü dərəcə - qeyri-qənətbəxş.

Aşağıdakı hallardan hər hansı biri olduqda məktəbin faaliyyəti qeyri-qənətbəxş hesab edilir: sağidlərin nəticələri, məktəbin davamlı inkişaf imkanları, məktəbin bərabər imkanlarının yaradılması və diskriminasiyanın aradan qaldırılması istiqamətində səyləri, təchizatın əsas aspektinin qeyri-qənətbəxş olması, təhlükəsizlik prosedurlarının səmərəsizliyi.

Müştəqil məktəblər mütətəssiliyi isə bu özəl məktəblərdə və kolleclərdə təhsilin keyfiyyətini qiymətləndirir. Onun büdcəsi özəl məktəblərin öðüdkərli rüsumları hesabına maliyyələşdir. Təşkilat Birleşmiş Krallıqda 2500 özəl məktəbdən 200-nü təftiş edir. O, təftiş barədə xəbərdarlığı məktəbə beş gün əvvəl göndərdir. Sonra baş mütətəssis təftişə başlayaraq məktəbin hüquqi faaliyyətini araşdırır. Bundan bir ay sonra təftiş komissiyası

işə başlayır. Komissiya öz işində məktəbin təqdim etdiyi özüntüshil hesabatından istifadə edir. Təftişin son üç günü ərzində Komissiya müvafiq hesabat hazırlayır. Üç həftə ərzində isə o, təftiş nəticəsi barədə məktəbə və Təhsil Departamenti məlumat verir. Təftişin nəticəsi çox pis olduqda məktəbin lisenziyasi ləğv oluna və ya onun idarə heyəti dəyişdirilə bilər.

Təftiş aşağıdakı prinsiplərə osaslanır: məktəbin öz məqsədlərinə nail olması, barəda hesab verilməsi; hüquq-normativ sənədlərə riayət olunması; məktəbin sağidlərinin sağlamlığının, təhlükəsizliyinin qorunması, comiyətə layiqli yer tutması, istedad və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, barəda hesab təqdim edilməsi; məktəblərin təkmilləşdirilməsi və inkişafına dəstək verilməsi; valideynlərin, məktəblərin və Müştəqil Məktəblər Assosiasiyasının obyektiv hesabatlarla təmin edilməsi; mümkin olduğlu hallarda digər təftiş təşkilatları ilə əməkdaşlıq edilməsi; təftiş zamanı məktəblərin özüntüshil hesabatlarının nəzərə alınması; təftişlərin ixtisaslaşmış və yüksək təcərübəli mütətəssilər tərafından aparılması; təftiş zamanı müştəqil rəy-lərin nəzərə alınması.^{*}

Təftişlər əlaqədar məktəb üçün təlimat hazırlılanır. Təlimatda aşağıdakıda olsalar ehtilət edilir: mütətəssilərin işinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi, onların məktəbdə işinə asanlaşdırılması, o cümlədən müsahidə və müsahibələr aparması üçün onlara lazımi yardım göstəriləməsi; məktəb haqqında şəffaflıq və obyektiv məlumatlar verilməsi, sualların aydın cavablandırılması; mü-

fəttisler və təftiş prosesi haqqında məlumatların məxfiliyinin təmin olunması.

Təftiş və hesabatların keyfiyyətinin təminin üçün aşağıdakı principlər istinad edilir: müslüm həyətinin və sağidlərin işinə obyektiv müşahidəsi, təftiş rəy-lərinin faktlara əsaslanılması, hesabatların obatlı və hərtərəfli tətbiqi, hesabatda bütün müxtəlif həyətinin rayının eks etdirilməsi, faktların bir-biri ilə ziddiyət təşkil etməsi, təlimatlıra riayət olunması, üstünən cəhətlərin və təkmilləşdirilməsinə ehtiyac olan sahələrin aydın şəkildə eks etdirilməsi.

Təftiş prosesində müxtəlif faktlardan istifadə edilir: dörsərlərin müsahidə edilməsi, sağidlərlər ünsiyyət, məktəb direktoru və onur müvafiqləri ilə səhbat, sənədlərin və özüntüshil hesabatların təhlili, son təftişin qərarının müktəbin galəcək faaliyyətinə tösviri.

Məktəbin uğur göstəriciləri sağidlərin təhsil, istedad və bacarıqlarının keyfiyyəti, sağidlərin şəxsi inkişafının keyfiyyəti və idarəetmənin keyfiyyəti ilə müyyənşdirilir.

Təftiş aşağıdakı sahələri əhatə edir: təhsilin keyfiyyəti (kurikulum, təlim), sağidlərin mənəvi, sosial, mədəni, əxlaqi inkişafı, sağidlərin rifahi, təhlükəsizliyi və sağlamlığı, işçi heyəti uyğunluğu və təminatı, yaşayış şəraitı və məskunlaşma, informasiya təminatı, şikayatların nəzərə alınması.

İn (Eton) Kollecində aparılmış təftişin nəticələri osasın hazırlanmış hesabata kollec haqqında ümumi məlumatlardan əlavə aşağıdakı məsələlər daxil edilmişdir:

- Kollecin məqsədi: Təhsilalan-la dənəvəsi, hərtərəfli təhsil verməklə

onların yalnız İtn Kollec daxilində deyil, həm də dünya səviyyəsində biliklərini nümayiş etdirmələrini təmin etməkdər.

- Kollecin vəzifəsi: Təhsilalanla-
ra müstəqil düşünmə vərdişləri öyrət-
mək, onları mənəvi zənginliyi, yüksək
əxlaq göstəricilərinə yiyəldirməkdir.

- Kollecin idarəetmə sistemi ən
yüksək standartlara cavab verir və
onun üstünlüyü hesab olunur.

- Əsas diqqətin özünützhilər yö-
nolması, Kollecdə idarəetmənin ən
yüksək göstəricilərindən xəbər verir.

- Kollecin rəhbərliyi tərəfindən
səmərəli idarəetmə həyatə keçirilir.

- Məktəbin idarəetmə sisteminə
heç bir nəqşan aşkar edilməmişdir.

- Şagirdlərin əldə etdiyi biliq
göstəriciləri yüksəkdir.

- Son tətviqdən sonra şagirdlərin
təhsil və qabiliyyət göstəriciləri müs-
təsnə səviyyədə inkişaf etmişdir.

- Şagirdlərin təlim və tərbiyə
göstəriciləri yüksəkdir.

- Bütün mərhələlərdə təhsilalan-
lanın təhsilə olan maraqlı artı, yüksək
axtarış və tədqiqat bacarıqları özünü
büruzə verir.

- Təhsilalanlar milli və beynəl-
xalq olimpiadalarında yüksək göstərici-
ler nümayiş etdirirlər.

- Şagirdlərin mənəvi, əxlaqi və
mədəni səviyyəsi çox yüksəkdir.

- Onlar kollektivə asanlıqla uy-
ğunlaşa bilir, homçının istənilən möv-
zuda asanlıqla müsahibələr təşkil edir-
lər.

- Kollecin maddi - texniki bazası
müasir standartlara cavab verir. İnfor-
masiya və kommunikasiya texnologiyalarından
fasıləsiz istifadə şagirdlərin
bu sahədə olan biliq və bacarıqlarını
yənləndiririlir.

daha da artırır. Kollecin kitabxanası
nümunəvidir. Müsiqî sahəsində təhsil
alan şagirdlər üçün Kollec bütün müa-
sir müsiqî alətləri ilə təchiz olmuşdur.

Kolleca verilmiş tövsiyələr: müs-
təqil düşünmə və talimin inkişafını da-
vam etdirmək, informasiya-kommuuni-
kasiya texnologiyalarının ən son nai-
liyyətlərini tətbiq etmək, işçilərin qiy-
matləndirilməsi sistemini yaratmaq.

Keyfiyyətin təminati agentliyi
(QAA) qurumu 1997-ci ildə yaradılmışdır. Qurumun idarəetmə şurası var-
dır. Şuranın tərkibinə direktorlar, tələ-
bələr və müxtəlif təşkilatların nüma-
yəndələri daxildir. Onun idarəetmə he-
yəti 1500 nəfardan ibarətdir. Büdcəsi
11 milyon funt sterlinq təşkil edən bu
agentlik universitet və kolleclərin üzv-
lük haqqı, eləcə də ali təhsil müəssisə-
lərinə maliyyə dəstəyin göstərən xüsusi
təşkilatlarla müqavilələrə əsasında ma-
liyyələşir. Keyfiyyətin Təminati Agentliyi
həm də dövlətdən maliyyə alan, lakin müstəqil fealiyyət göstərən
qurumudur. O, dövlət ali təhsil müəssisə-
lərinin və 6 özəl universitetin öz
üzərinə götirdikləri vəzifələri necə
yerinə yetirdiklərini və həmin təhsil
müəssisələrində təhsilin keyfiyyətini
qiyomatlaşdırır. Bundan başqa, Agent-
lik dövlətdən maliyyə alan digər ali
təhsil müəssisələrində de keyfiyyətin
qiyomatlaşdırılması ilə bağlı Keyfiyyətin
Təminati Agentliyinə xüsusi proqram
təqdim olur. Agentlik bir il-
dən sonra yenidən həmin məsələyə ba-
xır. Əgər çatışmazlıqlar aradan qaldı-
rlırmazsa, Agentlik təhsil müəssisəsinə
maliyyələşdirən quruma müvafiq şika-
yat məktubu göndərir.

Keyfiyyətin qiyomatlaşdırılmasına
aşağıdakı prosedurlar daxildir: təhsil
müəssisəsinin şəraitinin (maddi texni-
ki bazasının) qiyamatlaşdırılması, kadr
potensialının qiyamatlaşdırılması, təh-
sil müəssisəsinin statistik göstəriciləri-
nin öyrənilmesi, tələbələrin biliyinin
qiyamatlaşdırılmasının nəticələrinin
öyrənilmesi, təhsil müəssisəsinin özü-
nützli hesabatının təhlili, təhsil
müəssisəsinin daxili meyarlarının və
onların yerinə yetirilməsi vəziyyəti-
nin öyrənilmesi, Keyfiyyətin Təminati
Agentliyinin müəyyənləşdiridiyi me-
yarların yerinə yetirilməsi vəziyyəti-
nin öyrənilmesi.

Ali təhsil müəssisələrində keyfiyyət-
in qiyamatlaşdırılması prosesi alt
ıldan bir həyata keçirilir. Təhsil müəssisəsinin
hər bir sahəsi ayrıldıqda qiyamat-
laşdırılır. Qiyamatlaşdırılanın nə-
ticələri ilə bağlı bu qurum tərəfindən
geniş hesabat hazırlanır və hesabatda
nöqsanları aradan qaldırılması ilə
bağlı tövsiyələr də öz əksini təpər.
Hesabat təhsil müəssisəsinə təqdim olun-
ur və ictimaiyyətə açıqlanır. Təhsil
müəssisəsi qiyamatlaşdırmanın nəticə-
sindən razı olmadıqda məhkəmə mü-
racət edə bilər.

Qiyamatlaşdırmanın nəticəsi mənfi
olduğda təhsil müəssisəsi çatışmazlıq-
ların aradan qaldırılması ilə bağlı Keyfiyyətin
Təminati Agentliyinə xüsusi
proqram təqdim olur. Agentlik bir il-
dən sonra yenidən həmin məsələyə ba-
xır. Əgər çatışmazlıqlar aradan qaldı-
rlırmazsa, Agentlik təhsil müəssisəsinə
maliyyələşdirən quruma müvafiq şika-
yat məktubu göndərir.

Keyfiyyətin Təminati Agentliyi ali
təhsil müəssisələrinin öz öhdəliklərini
na dərəcədə yerinə yetirmələrini

müəyyən edir, eyni zamanda onların
inkişafını təmin etmək üçün müxtəlif
təcrübələr təklif edir. Təşkilat homçının
məlumat kitabçaları nəşr etdirərək
təhsil müəssisələrində ali təhsil sis-
temlərinin səmərəli inkişafını təmin
edir, tələbələrin yüksək keyfiyyəti
təhsil ilə etmələri üçün şərait yara-
dır.

Keyfiyyətin Təminati Agentliyinin
faaliyyət dairəsinə aşağıdakılardır daxil-
dir: universitələrdə təhsilin keyfiyyətin
qiyamatlaşdırılmasının təsdiqi, ali
təhsil müəssisələrinin standartlara ca-
vab verməsini öks etdirən hesabatların
dorci, akademik infrastrukturla yanaşı,
universitələrin öz standartlarına cavab
verməsi və keyfiyyətin saviyəsini qo-
ruyub-saxlaması barədə kitabçaların
nəşri, akademik standartlar və keyfiyyət-
in təminati üçün mövcud maraqlı
dairələrinin araşdırılması, universitələr-
la müxtəlif dərəcələrin verilməsi ilə
bağlı məsləhətçi xidmətinin göstəril-
məsi, Avropa məkanı və daha geniş
beynəlxalq aləmlə iş aparılması.

Keyfiyyətin Təminati Agentliyi
2009-cu ildə Oksford Universiteti tə-
rəfindən aparılan qiyamatlaşdırmanın
nəticələrinə əsasən hazırladığı hesa-
batda aşağıdakı müddəələr diqqəti
cəlb edir:

- Universitetin təklif etdiyi diplo-
mların indi və galəcəkdə də akade-
mik standartlara uyğunluğuna əminlik
vardır.

- Universitetin təlim imkanları-
nın keyfiyyətini əminlik vardır.

- Ötan qiyamatlaşdırımdan indi-
yədək olan dövrədə keyfiyyətin idar-
ediləmisi sahəsində ciddi irəliləyiş ol-
muşdur.

- Doktorantlar üçün yaxşı infrast-

ruktur yaradılmışdır.

— Universitetin verdiyi təhsilin keyfiyyəti və diplomların standartları barədə açıqladığı məlumatlar tamdır və həqiqətə uyğundur.

Oksford Universitetinə verilmiş tövsiyələr: Universitetdə təhsil alan bütün şəxslər üçün bərabər imkanlar yaradılmasına səmərəli nəzarət mexanizmi tətbiq etmək, təhsilalınların ərizə və vəzayətlərinə baxılmasının təkmilləşdirilmək və məslumatların onlar üçün əlcətan olmasına nail olmaq, tələbələrin göstəricilərinin monitorinqi və aşağı göstəricilərin səbəblərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə tələbə informasiya sistemini inkişaf etdirmək, imtahanların nəticələrinə əsasən gender sahəsindəki problemləri araşdırmaq, imtahanlara könardan cəlb olunmuş imtahangötürənlərin hesabatları üçün vahid format tətbiq etmək, qiymətləndirilmiş kurs işlərinin müəllimlər tərəfindən gec təqdim olunmasına görə cəza mexanizmi müəyyən etmək.

Britaniya Akkreditasiya Şurası (BAC) 1984-cü ildə yaradılmışdır. 27 ilə yaxın bir müddət ərzində fəaliyyət göstərən bu şura özəl məktəblərin öddəlikləri rüsumlar hesabına maliyyəlaşır. Şurานın tərkibində ekspertlərdən ibarət qurum fəaliyyət göstərir. Qurumun baş idarəetmə orqanı və müşahidəçilərdən ibarət qrupu vardır.

Britaniya Akkreditasiya Şurasının keçirdiyi akkreditasiya özəl ali və əlavə təhsil müəssisələrinə təklif edilən könüllü keyfiyyətin təminatı sistemi dır. O, hər 3 ildən bir özəl təhsil müəssisələrini akkredite edir. Şura Birleşmiş Krallığın təhsilalınları 16

yaşından yuxarı olan 500-ə qədər təhsil müəssisəsini akkreditə edir. Qeyri-hökumət təşkilatı kim onun əsas məqsədlərindən biri olkədə akkreditasiya sistemini yaratmaqla yanaşı, həm də müştəqil ali və əlavə təhsil müəssisələrinin standartlarını təkmilləşdirmək və yeniləşdirməkdir.

Britaniya Akkreditasiya Şurasının müştəqil ali təhsil və əlavə təhsil sektorları ilə bağlı uzunmüddətli təcrübəsi göstərir ki, onun yoxlamaları yalnız təhsil müəssisələrinin fəaliyyətində sadəcə çatışmazlıqları müəyyənləşdirməkden ibarət deyil, həm də bu fəaliyyətin müəssisəsinin Nizamnaməsinin tələblərinə uyğunluğuna təminat verməkden ibarətdir.

Göründüyü kimi, İngiltərə təhsil sistemini dair materialların öyrənilməsi, təhsilin və müəyyən nəticələrin çıxarılması, ümumi təhsil müəssisələrində keyfiyyətin qiymətləndirilməsi təcrübəsi digər ölkələr üçün da faydalıdır.

Аkkreditация учебных заведений в Англии

Резюме

В статье речь идет об осуществленных работах в области изучения международного опыта в целях аккредитации учебных заведений.

Accreditation of educational institutions in England

Summary

The article focuses on the work of learning international experience for the purpose of accreditation of educational institutions.

Təhsildə maarifləndirmə işlərinin təşkili

Afət Süleymanova
Təhsil Nazirliyinin aparıcı məsləhətçisi

Elm və texnikanın inkişaf etdiyi informasiya əsərində ictimai, iqtisadi və sosial həyatımızda hər gün baş verən dəyişikliklər, Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun gündən-günə artması təhsil sisteminin də qarşısında yeni vəzifələr qoyur. Cəmiyyətdə gedən köklü dəyişikliklərlə əyaqlaşmaq üçün təhsilin də əsaslı şəkildə dəyişdirilməsi zərurəti yaranır. Bu proses cəmiyyətdə davam etdiyə, təhsilda da heç vaxt bitməyən prosesə çevrilir, onun daim yeniləşməsini və inkişaf etməsini tələb edir. Bu səbəbdən "Təhsil sahəsində islahat Proqramı"nda təhsilin strukturu, məzmunu, maddi-texniki bazası, idarəetməsi və iqtisadiyyatında islahatların aparılmasının vacibliyti vürgünləndirilir və dövlətin təhsil sahəsində yürütdüyü siyaset əsaslı şəkildə müəyyənləşdirilir.

Bu gün Respublikamızda təhsil sahəsində müxtəlif istiqamətlərdə islahatlar həyata keçirilir. Xüsusən Təhsil sisteminin maddi-texniki bazası gün-bögün inkişaf etdirilir, yüzlərlə məktəb binasının tikintisi və müasir avadanlıqlarla təchiz edilməsi göz önündədir. Təhsilin məzmunundan dəqiq, real və işlək planlar üzrə addım-addım məqsədönlü islahatlar həyata keçirilir. İbtidai təhsil pilləsində artıq təsdiq